

Borbély Szilárd: *Nincstelenek. (Már elment a Mesijás?)* 277–280.

A tanító néni undorodik tőlünk. A fiúk koszosak, bűdösek és vadak. A lányok is elhanyagoltak.

Olvasni tanulunk. Már az I betűnél tartunk. Az olvasókönyvben egy szép lovat rajzoltak. A nézzük a könyvet és hallgatjuk a tanító nénit.

„Mi ez?”, kérdi és az olvasókönyv képére mutat.

Az illatos könyvben barnára színezték a lovat. Nézzük a képet.

Ha kinézünk az ablakon, bármikor látunk lovat, de az nem így néz ki. Akinek az apja állatgondozó, az szokott lóra ülni. Az öreg trágyahordó lovaknak fel lehet ülni a hátára.

Ha trágyázni vagy szántani kell, az emberek kérnek a téesztől fogatot. Télen fát hordanak az erdőről. Nyaranta szénát a csűrbe. Vagy szemestakarmányt visznek a darálóba. Búzát a keverőbe, hogy megőröljék.

„Mi van a képen?”, kérdi a tanító néni.

Mindenki egyszerre kiáltja a választ.

„Nem”, mondta a tanító néni. És újra felteszi a kérdést. Másodszorra már elbizonytalanodunk. Harmadszorra senki se válaszol.

„Mi van a képen?”, ismétli meg türelmetlenül a tanító néni a kérdést.

Gyanakszunk. Mindenki tudja, mi van a képen, de mégse jó a válasz.

„Mi ez?” kérdi újra a tanító néni.

A hatalmas fekete konty alatt a merev arc megrándul. A rikítópiros száj környéke. A púderes arc és a mindig ugyanolyan kiskosztüm. A toronymagas konty hálóval van összefogva.

A tanító néni úrinő. Fintorog a parasztoktól. Nem ér hozzánk. Aki rossz, annak vonalzóval körmöst ad. De nem lép közel, inkább előrehajol.

„Vendéghaj az, nem igazi”, mondja anyám a kontyra.

Talán fertőzéstől fél. Gyűlöl itt lakni. Mindenkit gyűlöl.

„Királyné vagyok”, mondja bemutatkozáskor. A férje Király tanár úr, az igazgatóhelyettes.

Királyné kezdi elveszíteni a türelmét.

„Mi ez?”, kérdezi újra. Most már mérges.

„Hát lú”, mondja valaki.

„Micsoda?”

„Hát lú”, ismétli meg.

„Lú! Lú!”, kiáltjuk egyszerre.

„Ló”, mondja tanító néni. „Csend legyen!” és a vonalzóval az asztalra csap.

Ettől csend lesz. A harmadikosok a szélső padsorban sutyorognak.

„Nektek nem osztottam lapot!”, szól rá a harmadikosokra a tanító néni.

„Mondjátok azt, hogy ló!”, rikácsol Királyné. „Ne úgy beszéljétek, mint a parasztok!”

„Tessék szépen mondani utánam, hogy ló”, hangsúlyoz és rikítórua rúzsozott szájával szabályos kört formál, így mondja, hogy ló.

Megértjük, hogy miért nem volt jó a válasz. De mi nem mondjuk így. Megpróbáljuk utánozni. Lassan, elnyújtva ismétletjük. Királyné felírja a táblára.

„És mit csinál a ló?”, kérdi.

„Fingik”, kiabálja Ottó.

„Ki volt az?”, pördül meg maga körül, hogy lássa, honnan jött a hang.

„Te voltál?”, kérdezi Bálinttól, aki sunyin lapít.

„Ü vót”, mondja Bálint, „nem én.”

„Süljön ki a szemed. Ne hazudjál”, mondja Ottó.

„Így görbüljek meg, tanító néni, ha én vótam. Apám-anyám haljon meg, ha nem mondok igazat”, bizonygatja.

Királyné megmerevedik. Remeg a szája. Már a harmadikosok is röhögnek. Az osztott tanterem ablak felőli oldalában mi vagyunk, a fal mellett meg a harmadikosok ülnek. Két padsor van a teremben. A padló olajos. A takarító néni gázolajjal minden reggel felönti. Ettől fényes fekete lesz és csúszós. Nem szabad elesni rajta. Ha valaki kitartja a lábát, akkor nagyot lehet taknyolni. Aki elesik, azt kiröhögik. Otthon meg kikap.

„Még egyszer kérdezem, mit csinál a ló?”, sziszegi Királyné.

„Fingik”, mondja valaki.

„Rotyog, berottyant.”

„Öreg papó, rotyogtató.”

„Szarik.”

„Fosik.”

Elszabadult a pokol.

A harmadikosok is beszállnak. Nem tudják abbahagyni. Királyné kapkodja a fejét. Elfehéredik a szája. A kontyán látszik, hogy remeg a feje. Kirohan.

„Parasztok!” ordítja vissza. „Suttyó parasztok!”

Bevágja maga után az ajtót.